

KANTA-HÄMEEN HYVINVOINTIALUEELLE

I ASIA Hankintaoikaisuvaatimus Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ateria-, ruoka- ja laitoshuoltopalveluiden hankintamenettelystä

II ASIANOSAISTIEDOT

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä Compass Group Finland Oy

Asiamies ja prosessi-osoite Asianajaja, VT, KTM Mika Pohjonen
Frontia Asianajotoimisto Oy
Unioninkatu 30, 00100 Helsinki
Sähköposti: mika.pohjonen@frontia.fi
Puh. 0400 735 742

Hankintayksikkö Kanta-Hämeen hyvinvointialue

III VAATIMUKSET

Compass Group Finland Oy (jäljempänä ”Compass Group”) pyytää kunnioittavasti, että Kanta-Hämeen hyvinvointialue

- 1) kumoaa Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hankintapäätöksen ateria-, ruoka- ja laitoshuoltopalveluiden hankinnasta; ja
- 2) korjaa virheellisen hankintamenettelynsä siten, että se järjestää hankinnasta uuden tarjouskilpailun.

IV LIIKESALAISUUDET

Hankintaoikaisuvaatimus ja sen liitteet eivät sisällä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) nojalla salassa pidettäviä liikesalaisuuksia.

V JOHDANTO

Kokonaisuutena hankintayksikön hankintamenettely ja tarjouspyyntöasiakirjat ovat olleet epäselvät, ristiriitaiset ja sekavat. Tarjouspyyntöasiakirjoissa on paljon epäselviä ja ristiriitaisia tietoja. Hankintayksikön omienkin vastausten mukaan osa tarjouspyyntöasiakirjojen kaavoista on ollut toimimattomia ja tarjouspyyntöasiakirjoihin on korjausten jälkeenkin jäänyt poistamattomia tietoja. Tarjoajat ovat esittäneet paljon kysymyksiä ja vielä liian lyhyen kysymysten esittämiseksi varatun määräajan jälkeenkin tarjoajat ovat joutuneet pyytämään korjauksia ja lisätietoja ja hankintayksikkö on niitä toimittanut. Tarjousten jättövaiheessa hankintamenettely ja tarjouspyyntöasiakirjat ovat olleet täysin ”solmussa”.

VI HANKINNAN SISÄLTÖÄ KOSKEVIEN TIETOJEN MUUTTAMINEN ENNEN TARJOUSTEN JÄTTÖÄ JA LIIAN LYHYT TARJOUSSAIKA

Hankintayksikkö on hieman ennen tarjousten jättämisen määräaikaan ilmoittanut olennaisia tietoja hankinnan sisällöstä. Vielä kysymyksille varatun määräajan ja kysymyksiin annettujen vastausten jälkeenkin hankintayksikön on pitänyt ilmoittaa olennaisia tietoja hankinnan sisällöstä hankintayksikölle esitettyjen lisätietopyyntöjen perusteella.

Seuraavassa on kuvattu hankintayksikön menettely hankinnan sisällön ilmoittamisessa.

Hankintayksikkö julkaisi lopullisen tarjouspyynnön materiaaleineen 11.11.2024. Hankintayksikkö oli varannut kysymysten esittämiseksi aikaa vain kaksi päivää eli kysymykset tuli toimittaa 13.11.2024 klo 16 mennessä. Tarjousten määräaika oli tässä vaiheessa 25.11.2024 klo 10.

Hankintayksikkö päivitti tarjouspyynnön liitettä 12 A 12.11.2024 klo 15.22 erään tarjoajan esittämän kysymyksen vuoksi:

Tarjoajan esittämä kysymys:

Ateriapalveluiden hintaliitteellä 12 A Palveluasumisen ERV-hinnoittelussa ei kysytä iltapalan hintaa. Onko oikein?

Hankintayksikön vastaus:

Tässä on virhe, ladataan uusi hinnoitteluliite, johon tämä on lisätty. Korostetaan tässä vaiheessa, että kyse ei ole vertailtavasta hinnasta.

Liitetiedostot: Muokattu Liite 12 A Ateriapalvelut Hintaliite.xlsx

Määräaika kysymysten esittämiselle umpeutui 13.11.2024 klo 16. Tämän jälkeen Compass Groupin myyntipäällikkö joutui kysymään tarjouspyyntöasiakirjojen epäselvyyksistä hankintayksiköltä sähköpostitse 14.11.2024, 18.11.2024 ja 20.11.2024. Hankintayksikön hankinta-asiantuntija on vastannut Tarjouspalvelun kautta käyttämällä toimintoa ”Lisätietoa ilmoitukseen”.

Compass Groupin sähköposti 14.11.2024 klo 14.00 Hintaliitteestä

Hei Sini,

Tiedän, että kysymysten aika meni jo, mutta nyt on syntynyt pieni epäily siitä, onko hintaliitteessä välitystuotelistassa mainittujen tilattavien voileipien määrät varmasti kiloja, eikä kappaleita?

Vaikuttaisi kiloina aika suurelta määrältä, kun vertasin sitä aiempaan hintaliitteeseen, jossa oli kappaleet. Annetulla voileipien annospainoilla ei päästä noihin kilomääriin.

Tämä olisi hyvä täsmentää kaikille tarjoajille, jotta kaikki varmasti laskevat samalla tavalla, eikä jälkeinpäin tule yllätyksiä.

Hankintayksikkö on 14.11.2024 klo 14.25 ilmoittanut seuraavasti:

Lisätietoa ilmoitukseen (ei päivitettyä liitettä): Hintaliitteessä välitystuotelistassa mainittujen tilattavien voileipien määrät on kappaleita, ei kiloja.

Compass Group on 18.11.2024 klo 11.16 lähettänyt hankintayksikölle täsmennyspyynnön kuljetushinnoista:

Hei,

Haluamme vielä tarkentaa, että jos Juteinikotiin pyydetään toimitusta 5 kertaa viikossa (kuuma kohde) niin annammeko hintaliitteelle yhden kuljetuskerran hinnan ja kerroin on 156, vaikka kuljetus on todellisuudessa 5 kertaa viikossa?

Matinkulmassa taas on pyydetty kuumaa lounasta 7 kertaa viikossa ja päivällistä kuumana 7 kertaa viikossa, eli 14 kertaa viikossa?

Kuinka tämä pitäisi hintaliitteeseen huomioida?

Hankintayksikkö on 18.11.2024 klo 11.41 julkaissut lisätietoa ilmoitukseen (ei päivitettyä liitettä)

Kuljetusten hinnat annetaan annettujen painokertoimien mukaan riippumatta siitä, onko kohdeluettelossa mainittu muita kuljetuskertoja.

Compass Group on lähettänyt sähköpostin 18.11.2024 klo 10.36 hankintayksikölle (tähän ei tullut lisätietoa ilmoitukseen). Täsmennyspyyntö tarjouspyyntöön:

Hei Sini,

Pyytäisin vielä täsmennystä palveluntuottajan vastuisiin, mikäli se vain on mahdollista.

Eli dokumentteja tutkittuamme jää vielä epäily siitä missä kohteissa palveluntuottajalla on vastuu sähkö ja vesikustannuksista? Dokumenttien perusteella on mahdollista, että palveluntuottajat laskevat eri tavalla.

Liitteessä 10 sairaalan osalta rasti on noista palveluntuottajan kohdalla, mutta esim. Riihimäen sairaalan kohdalla ei ole rastia.

Vuokrasopimuksessa taas on mainittu, että palveluntuottaja maksaa sähkön. (Liite 16, kohta 7).

Voisiko tätä täsmentää kohdekohtaisesti?

Hankintayksikkö on ilmoittanut seuraavasti 19.11.2024 klo 11.16:

Kanta-Hämeen hyvinvointialue on päättänyt korjata tämän julkaisun hankinta-asiakirjoja. Kaikki mahdollisesti saapuneet hakemukset, vastaukset tai tarjoukset on kumottu, eikä uusia voi jättää ennen kuin hankintayksikkö on julkaissut korjaukset. Liite 12 A on välitystuotteiden määrien osalta osittain korjattu. Huomioitahan, että voileivät ovat kappalemääriä. Lisätietona lisäksi, että ladattava ruokalista tulee olla sairaalan peruseruokalista ja ravintoarvolaskelmat ruokalistasta. HUOM! Tiimihaastattelut järjestetään 27. ja 28.11.2024.

Hankintayksikkö on julkaissut korjauksen 19.11.2024 klo 11.20. Hankintayksikkö on jatkanut tarjousten määräaika ainoastaan yhdellä päivällä 26.11.2024 klo 10 asti. Ei mahdollisuutta lisäkysymyksille. (Tässä kohtaa tuli yksi lisäpäivä tarjouksen tekoon).

Hankintayksikkö on jälleen 19.11.2024 klo 16.52 ilmoittanut tekevänsä korjauksen:

Kanta-Hämeen hyvinvointialue on päättänyt korjata tämän julkaisun hankinta-asiakirjoja. Kaikki mahdollisesti saapuneet hakemukset, vastaukset tai tarjoukset on kumottu, eikä uusia voi jättää ennen kuin hankintayksikkö on julkaissut korjaukset. Liitteen 12 A kaavavirhe vertailuhinnan kokonaislaskennassa korjataan.

Hankintayksikkö on julkaissut korjauksen 19.11.2024 klo 16.54. Tarjousten määräaika on edelleen 26.11.2024 klo 10. Ei mahdollisuutta lisäkysymyksille.

Hankintayksikkö on jälleen 20.11.2024 klo 6.30 ilmoittanut julkaisevansa korjauksen:

Kanta-Hämeen hyvinvointialue on päättänyt korjata tämän julkaisun hankinta-asiakirjoja. Kaikki mahdollisesti saapuneet hakemukset, vastaukset tai tarjoukset on kumottu, eikä uusia voi jättää ennen kuin hankintayksikkö on julkaissut korjaukset. Korjattuna vielä liitteen 12 A välitystuotteiden kaavat.

Hankintayksikkö on julkaissut korjauksen 20.11.2024 klo 6.32. Tarjousten määräaika on edelleen ollut 26.11.2024 klo 10. Ei mahdollisuutta lisäkysymyksille. (Tässä kohtaa julkaistu viimeistä kertaa päivitetty liite 12 A, tarjouksen tekoon 7 päivää).

Compass Group on lähettänyt hankintayksikölle sähköpostin 20.11.2024 klo 10.46 Aterian maksimihinta

Hei Sini,

Taas kysyn selvennystä asiaan, joka tällä kertaa liittyy henkilöstöaterian hintaan. Pahoittelut aiheuttamastani ylimääräisestä vaivasta.

Tänään on saatu vahvistus, että aterian verotusarvo on v. 2025 8,60 €, kun se vuonna 2024 on ollut tuo hintaliitteessäkin mainittu maksimihinta perusaterialle eli 8,50 €.

Tarkistan nyt, onko tarjouksen hylkäysperuste, jos hintaliitteessä käytetään tuota vuoden 2025 verotusarvoa? Tämä olisi varmasti hyvä selkiyttää kaikille tarjoajille.

Hankintayksikkö on julkaissut seuraavan päivityksen 20.11.2024 klo 10.56

Lisätietoa ilmoitukseen (ei päivitettyä liitettä): Liittyen henkilöstöaterian verotusarvoon: vuonna 2025 verotusarvo on 8,60 €, kun se vuonna 2024 on ollut tuo hintaliitteessäkin mainittu maksimihinta perusaterialle eli 8,50 €. Verottajan määräämää vuoden 2025 arvoa saa tarjouksessa käyttää maksimihintana, vaikka tarjouspyyntöön on merkitty vuoden 2024 verotusarvo.

Unionin tuomioistuin on todennut tuomiossaan 5.4.2017 (C-298/15), että tarjouspyyntöasiakirjoihin tehtävien muutosten sallittavuuden edellytyksenä on, että tarjousten jättämiselle asetettua määräaika pidennetään silloin, kun kyseiset muutokset ovat tärkeitä, että määräajan pidennyksen kesto riippuu mainittujen muutosten tärkeydestä ja että kyseinen kesto on riittävä, jotta asianomaiset taloudelliset toimijat voivat mukauttaa tarjoustaan muutosten johdosta.

Hankintayksikkö on tehnyt muutamia päiviä ennen tarjousajan päättymistä lukuisia muutoksia ja korjauksia tarjouspyyntöasiakirjoihinsa ja antamiinsa tietoihin. Hankintayksikkö ei ole kuitenkaan jatkanut tarjousaika kuin yhden kerran yhdellä päivällä. Tarjousaika on ollut suhteettoman lyhyt ottaen huomioon hankintayksikön tekemät lukuisat muutokset. Hankintayksikön menettely on hankintalain vastaista.

VIIHINTALOMAKKEEN EPÄSELVYYDET

Hintalomakkeen perusteella on epäselvää, mitkä erityisruokavalioon (ERIV) kuuluvat tuotteet tulevat välitystuotteina, esim. jos tilaa ERV-aamupala välitystuotteena, miten se olisi pitänyt hinnoitella. Hintaliitteen perusteella ei voinut tietää, onko hintaliitteen välitystuotemäärissä huomioitu ERV-aterioiden osuus. Lisäkysymyksen vastauksessa on mainittu selkeästi, että ERV-ateriaan sisältyy kaikki, olivatpa ne välitystuotteita tai ei. Sitä kysymystä ei esitetty, että onko välitystuotemäärissä huomioitu tämä asia, että ERV-aterioihin sisältyy myös osa välitystuotteista. Siten välitystuotteiden määrät voivat olla virheellisiä.

Liite 12 A PÄIVITETTY Ateriapalvelut Hintaliite, välilehti 2. Vertailuhinta, rivit 24-35 koskien erityisruokavalioita nykymallissa ja ASSI:ssa. Ongelmaksi muodostuu, että jättämällä tarjouksen tarjoaja sitoutuu annettuihin yksikköhintoihin tietämättä, miten käytännössä ERV-aterioita tilataan.

Lisäkysymyksissä vastattu 12.11. seuraavasti tarjoajan tekemään kysymykseen: Hintaliitteen 12 A ohjeissa mainitaan, että ateriapäivän yhteenlaskettu aterioiden summa ei saa olla yli 8 %:a suurempi kuin ateriapäivän hinta: Koskeeko tämä vain ERV-ruokaa, koska perusruuan aterioiden hintoja ei kysytä?

Vastaus:

Kyllä, tämä koskee ainoastaan ateriapäivänä hinnoiteltavaa ERV-ruokaa.

Lisäkysymyksissä vastattu 14.11. seuraavasti tarjoajan tekemään kysymykseen: KYSYMYS: Ateriapalveluiden hintalomake: Pyydämme Tilajaa vielä täsmen-tämään, miltä osin esim. välitystuotteiden/aterianosien halutaan sisältyvän annettaviin ateriahintoihin ja minkä osan Tilaja tilaa välitystuotteina (esim. leipä ja ruokajuoma sekä sairaalapalveluiden että palveluasumisen osalta, tähän olisi hyvä ottaa kantaa aterioittain)?

VASTAUS: Erityisruokavaliot toimitetaan kokonaisina ateriapäivinä. Kaikki tarjottava sisältyy hintaan, vaikka osa toimituksesta tulisikin välitystuotteena. Perusruokavalioissa lounaalle ja päivälliselle ostetaan vain ateriat sisältäen salaatin ja jälkiruonan; ei juomia, leipää, levitteitä tai salaatikastikkeita. Aamupalasta tilataan puuro ja muut tuotteet välitystuotteena samoin iltapala sekä päiväkahvi tuotteineen.

VIII PALVELUMAKSUJEN EPÄSELVYYDET

Palvelumaksuissa on epäselvyyksiä, jotka vaikuttavat hintaan. Laitoshuollon ateriatyö annettiin vuosihinnalla, ja puhtauden puolella avustavat euro per asiakas. Hinnoittelu oli epäselvää, koska ei tiedetty, kuka tekee minkäkin työn. Sama tehtävä esitettiin eri tavoin eri liitteissä ja hinnoittelussa ei voinut tietää mille olla antamassa hintaa.

Liite 12 A, välilehti 2. Vertailuhinta, kohta 2.3 Palvelukeittiöiden palvelutyö hinnoiteltava €/vuosi. Kohteissa ei päästy käymään osana laitoshuoltopalvelun kohdekiertoa, ainoastaan ateriapalvelun osalta keittiössä, jolloin laitoshuoltajan ateriapalvelutyön hinnoittelu tehtiin hyvin vähäisin tiedoin.

Liite 12 B, välilehti 2. Hinnoittelu ylläpitosiivous, sarake H annettava avustavat ateriapalvelutehtävät €/asiakas/ateriapäivä. Liitteenä olleet toiminnalliset kuvaukset eivät näiden kohteiden osalta tarjonneet riittävästi tietoa, jota palvelutarjoajat voisivat hinnoitella samoilla tavoin (rivit 28-34). Lisäkysymysten vastauksessa pyydettiin huomioimaan Voutilakeskuksen muuttuneet määrät, mutta niitä ei päivitetty hintaliitteeseen 12 B, jossa asiakasmäärä on painotettu (välilehti 2, rivi 34). Voutilakeskuksen osalta lisäkysymyksissä 14.11.2024 vastattu seuraavasti:

Kysymys: Liite 9A Kohdeluettelon asiakasmäärät: Voutilakeskuksen asiakasmäärät osittain tuplana, liitteessä yhteensä 156 asiakasta, vaikka todellinen määrä 104 asiakasta. Mikä on oikea määrä?

Vastaus: Tämä on totta. Voutilakeskuksen asiakasmäärä on virheellinen, yhteismäärä sekä Impivaarassa että Uppsalankaassa on noin 52. Pyydämme jättämään huomiotta Vakkalan, Auralan, Tiinulan sekä Rukkilan asiakasmäärät.

Compass Groupin tekemä kysymys:

Liitteessä 9 A Ateriapalvelut_Kohdeluettelo on palveluasumisen yhteensä-määrissä kaavavirheitä. Esimerkiksi aamupaloja on yhteensä 886 kappaletta per päivä, kun taas taulukossa lukee 931 kpl.

Nämä sekä vastaavat olisi hyvä tarkistaa ja myös samalla tarkistaa, että kilpailutettavien aterioiden kappalemäärät on päivitetty hintaliitteeseen.

Vastaus:

Tilanne asiakasmäärissä elää koko ajan jonkin verran. Kaava tosiaan on vioittunut, mutta hinnat pyydetään hintaliitteessä asetetulla määrällä.

IX VUOKRASOPIMUKSEN EPÄSELVYYDET

Vuokrasopimuksen osalta tarjouta tehdessä ei ole tiedetty, kuinka tulisi laskea esim. sähkö/vesi. Liitteessä on puutteelliset tiedot ja ehdot. Palveluntarjoajat eivät ole pystyneet arvioimaan, missä kaikissa kohteissa tulee maksettavaksi vesi ja sähkö. Liitteen tekstit ovat ristiriidassa vastuunjakotaulukon kanssa. Vastaus lisäkysymykseen alla:

Liite 16 Tilavuokrasopimus: onko tämä yleispätevä vai tehdäänkö jokaisesta vuokrattavasta kohteesta erillinen sopimus? Kyseinen liite sisältää vain Riihimäen yksikön tarkemmat tiedot ja maininnan Hämeenlinnan yksiköstä.

Vastaus: Tämä on tilapalvelulta saatu yleispätevä pohja.

Liite 16 Tilavuokrasopimus, kohta 7.2:

7.2 Sähkö, lämmitys, höyry, vesi ja jätevesi kustannukset Hämeenlinnan yksikön vuokrattavien tilojen kulutettu sähkö-, ja höyryenergia sekä kulutettu vesi- ja jätevesi mitataan kuukausittain. Vuokranantaja laskuttaa kuukausittain edellisen kuukauden kulutusta vastaavat kustannukset jälkikäteen. Sopimuksen alkaessa korvauksen perusteena on kulutukseen perustuva hinnoittelu, tämän lisäksi mahdollisesta kiinteästä maksusta veloitetaan vuokralaisen kulutusta (suhteessa kokonaiskulutukseen) vastaava osuus. Lisäksi laskutetaan hallinnointipalkkio mittauksen, laskennan ja laskutuksen järjestämisestä. Esimerkiksi vuosien 2017-2018 aikana Hämeenlinnan yksikön ravintopalveluiden energia- ja vesikulutukset ovat olleet:

[HUOM. TÄSSÄ EI LUE MITÄÄN].

Tilojen lämmitys kaukolämpöenergialla sisältyy ilmoitettuun vuokraan.

Riihimäen yksikön vuokrattavien ruoan valmistuksen, säilytyksen ja tarjoilun tarvitsemien tilojen kulutettu sähköenergia mitataan kuukausittain. Vuokranantaja laskuttaa kuukausittain edellisen kuukauden kulutusta vastaavat kustannukset jälkikäteen. Sopimuksen alkaessa korvauksen perusteena on kulutukseen perustuva hinnoittelu, tämän lisäksi mahdollisesta kiinteästä maksusta veloitetaan vuokra-

laisen kulutusta (suhteessa kokonaiskulutukseen) vastaava osuus. Riihimäen yksikön vuokrattavien tilojen lämmitys-, vesi- ja jätevesikulutus sisältyvät vuokraan.

Riihimäen yksikkö, kahvio Riihimäen yksikön kahvion sähkö-, lämmitys-, vesi- ja jätevesikulutus

[HUOM. TÄSSÄ EI LUE MITÄÄN].

Liitteessä 16 ei siis ole kerrottu kulutuksesta. Liitteessä 6 Vuokrattavat keittiöt ja huolto- sekä investointivastuut Riihimäen sairaalan osalta mainitaan ”ml. kahvio ja varastotilat”, mutta ei eritellä vuokrasarakkeessa tarkempia kuluja.

Vuokrattavien yksiköiden vastuista kysyttiin täsmennyksiä lisäkysymysten umpeuduttua. Alla olevassa sähköpostissa viitataan liitteeseen 10. Vastuunjakotaulukko_exel, välilehti Sairaalat. Materiaaleissa myös liite 10 Vaatimusmäärittely ateriapalvelut.

Sähköposti 18.11.2024 klo 10.36 (tähän ei tullut lisätietoa ilmoitukseen)

Hei Sini,

Pyytäisin vielä täsmennystä palveluntuottajan vastuisiin, mikäli se vain on mahdollista.

Eli dokumentteja tutkittuamme jää vielä epäily siitä missä kohteissa palveluntuottajalla on vastuu sähkö ja vesikustannuksista? Dokumenttien perusteella on mahdollista, että palveluntuottajat laskevat eri tavalla.

Liitteessä 10 sairaalan osalta rasti on noista palveluntuottajan kohdalla, mutta esim. Riihimäen sairaalan kohdalla ei ole rastia.

Vuokrasopimuksessa taas on mainittu, että palveluntuottaja maksaa sähkön. (Liite 16, kohta 7).

Voisiko tätä täsmentää kohdekohtaisesti?

Kilpailijan tekemä kysymys:

Liitteessä 10 on harhaanjohtava kommentti energia-, vesi ja jätekustannusten sisällyttämisestä vuokraan. Palveluasuminen D-sarakkeessa on "sisältyykö vuokraan vai erillislasku tuottajalle" Voidaanko tätä täsmentää?

Vastaus:

Liitteessä 16 Tilavuokrasopimus on asia määritelty. Liitteessä 10 jäänyt kommentti on valitettavasti jäänyt poistamatta.

Kilpailijan tekemä kysymys:

Ateriapalveluiden liitteet, liite 10 vastuunjakotaulukko tulee olla yksiselitteinen. Huom! sarakkeen lauseet tulee olla yksiselitteiset tarjoajien tasapuolisen kohtelun johdosta.

Vastaus:

Hankinnassa noudatetaan hankintalain periaatteita.

Compassin tekemä kysymys:

Liite 16 Tilavuokrasopimus: onko tämä yleispätevä vai tehdäänkö jokaisesta vuokrattavasta kohteesta erillinen sopimus? Kyseinen liite sisältää vain Riihimäen yksikön tarkemmat tiedot ja maininnan Hämeenlinnan yksiköstä.

Vastaus:

Tämä on tilapalvelulta saatu yleispätevä pohja.

Markkinaoikeus on todennut ravintolapalveluita koskevassa päätöksessään 8.4.2024 (207/2024) tarjouspyyntöasiakirjojen epäselvyydestä seuraavasti:

Markkinaoikeus toteaa, että tarjouspyyntöaineistoon sisältyneen DPS-sopimusluonnoksen kohdissa 11 ja 12 on säännelty Hansel Oy:lle maksettavan palvelumaksun määräytymisestä. Kyse on ollut dynaamisen hankintajärjestelmän perustajan ja ylläpitäjän Hansel Oy:n määrittämästä maksusta, joka kyseisen järjestelmän sisäiseen kilpailutukseen osallistuvan tarjoajan on otettava sopimussuhteessaan ja tarjouksensa hinnoittelussa sellaisenaan huomioon.

Markkinaoikeus toteaa edelleen, että tarjouspyyntöaineistoon sisältyneen DPS-sopimusluonnoksen kohdassa 12 on määritetty Hansel Oy:lle maksettavan palvelumaksun piiriin kuuluviksi hankintayksikön dynaamisen hankintajärjestelmän perusteella tarjoajalta ostamat ja sille maksettavat palvelut kyseisessä sopimuksen kohdassa mainituin poikkeuksin. Markkinaoikeus toteaa myös, että hankintayksikön tarjousmenettelyn aikana antama vastaus tarjoajan lisätietokysymykseen Hansel Oy:n palvelumaksuvelvoitteen piiriin kuuluvista palveluista on ollut DPS-sopimusluonnoksen kohdan 12 kanssa ristiriidassa siltä osin, että vastauksessa palvelumaksun on todettu koskevan vain niitä kilpailutettuja palveluja, jotka on mainittu tarjouspyynnön hintaliitteessä rivikohtaisesti. Hintaliitteessä ei ole rivikohtaisesti merkitty lisäpalveluja, joiden on kuitenkin tarjouspyynnössä todettu sisältyvän hankinnan kohteeseen.

Hankintayksikön antamat vastaukset tarjoajien lisätietokysymyksiin ovat osa tarjouspyyntöaineistoa. Hankintayksikön vastauksen ja DPS-sopimusluonnoksen ristiriitaisuudesta johtuen tarjoajalle on voinut olla tarjoustaan laatiessaan epäselvää, sisältyvätkö hankintayksikön mahdollisesti tarjoajalta sopimuskauden aikana tilaamat ja ostamat, hankinnan kohteeseen tarjouspyynnön mukaan kuuluvat muut palvelut, kuten sellaiset ravintola- ja kokouspalveluihin liittyvät erilliset lisäpalvelut, joita ei ole merkitty rivikohtaisesti tarjouspyynnön hintaliitteeseen, Hansel Oy:n perimän 1 prosentin suuruisen palvelumaksuvelvoitteen piiriin.

Markkinaoikeus toteaa, että hankintayksikön 4.3.2024 antamassaan lisälausumassa esittämä, jonka mukaan valituksenalaiseen hankinnan kohteeseen ei ole sisältynyt hintaliitteeseen mainittujen palvelujen lisäksi mitään lisäpalveluja, on annettu vasta tarjousmenettelyn ja tarjousten jättämisen määräajan päättymisen jälkeen, eikä kyseiseen kannanoton voida siten katsoa korjanneen tarjouspyyntöaineistossa palvelumaksuvelvoitteen laajuuteen sisältyntä ristiriitaisuutta ja epäselvyyttä. Markkinaoikeus toteaa myös, että tarjousmenettelyn ja tarjousten jättämisen määräajan päättymisen jälkeisellä valittajan ja Hansel Oy:n välisellä viestinnällä koskien palvelumaksun määräytymistä ei ole merkitystä tarjouspyyntöaineiston lainmukaisuuden arvioinnissa.

Edellä todetun perusteella markkinaoikeus katsoo, että tarjouspyyntöaineiston edellä mainitusta ristiriitaisuudesta johtuen tarjoajille on tarjousta laatiessaan ollut epäselvää, mistä tarjoajan hankintayksikölle tarjoamista palveluista on maksettava Hansel Oy:lle DPS-sopimuksen perusteella palvelumaksua. Tarjoajan maksuvelvoitteen piiriin kuuluvien palvelujen laajuudella ja palvelumaksun määräytymisperusteilla voidaan katsoa olevan merkitystä tarjoajan määrittäessä hintojaan tarjoamilleen palveluille sekä tehdessään kustannuslaskentaa tarjouksen jättämistä harkitessaan. Lisäksi palvelumaksuvelvoitteen laajuus voidaan katsoa olennaiseksi ehdoksi ottaen huomioon, että sen virheellisestä tulkinnasta on ollut DPS-sopimuksen perusteella riskinä tarjoajalle maksun ja raportoinnin laiminlyönnistä aiheutuvana sanktiona myydyistä palveluista perittävä kaksinkertainen palvelumaksu ja siten taloudellinen menetys.

Markkinaoikeus katsoo edellä todetun perusteella, että tarjouspyyntöaineisto ei ole ollut Hansel Oy:lle DPS-sopimuksen perusteella maksettavan palvelumaksun piiriin kuuluvien palvelujen laajuuden osalta hankintalain edellyttämällä tavalla riittävän selvä ja yksiselitteinen siten, että tarjoajat olisivat voineet sen perusteella antaa keskenään vertailukelpoisia tarjouksia, eikä hankintayksikön menettely ole siten ollut omiaan turvaamaan tarjoajien tasapuolista ja syrjimätöntä kohtelua tarjouskilpailussa.

Vuokralaisen vastuiden osalta vuokrasopimus, vastuunjakotaulukko ja hankintayksikön vastaukset ovat olleet vastaavalla tavalla epäselvät ja ristiriitaiset kuin edellä kuvatussa markkinaoikeuden päätöksessä oli palvelumaksu. Hankintayksikön menettely on hankintalain vastaista.

X MUITA EPÄSELVYYKSIÄ TARJOUSPYYNNÖSSÄ ILMOITETUISSA MÄÄRISSÄ JA TOIMINTATAVOISSA

Tarjouspyynnössä ilmoitetut määrät ja toimintatavat ovat kokonaisuudessaan epäselvät

Liite 9 A Ateriapalvelut ilmoitetut määrät eivät vastaa hintaliite 12 A ja kaavat eivät toimi.

Kilpailijan kysymys:

Liite 9A Kohdeluettelon asiakasmäärät:

Voutilakeskuksen asiakasmäärät osittain tuplana, liitteessä yhteensä 156 asiakasta, vaikka todellinen määrä 104 asiakasta. Mikä on oikea määrä?

Vastaus: Tämä on totta. Voutilakeskuksen asiakasmäärä on virheellinen, yhteismäärä sekä Impivaarassa että Uppsalankaareissa on noin 52. Pyydämme jättämään huomiotta Vakkalan, Auralan, Tiinulan sekä Rukkilan asiakasmäärät.

Kilpailijan kysymys: Hoivakoti Eedilän lyhytaikaiskotiin merkitty 10 asiakasta, vaikka toiminta loppunut. Alkaako yksikön toiminta uudelleen?

Vastaus: Pyydämme olla ottamatta kyseistä yksikköä huomioon. Toiminta päätynyt.

Compassin kysymys:

Liitteessä 9 A Ateriapalvelut_Kohdeluettelo on palveluasumisen yhteensä-määrissä kaavavirheitä. Esimerkiksi aamupalvoja on yhteensä 886 kappaletta per päivä, kun taas taulukossa lukee 931 kpl. Nämä sekä vastaavat olisi hyvä tarkistaa ja myös samalla tarkistaa, että kilpailutettavien aterioiden kappalemäärät on päivitetty hintaliitteeseen.

Vastaus:

Tilanne asiakasmäärissä elää koko ajan jonkin verran. Kaava tosiaan on vioittunut, mutta hinnat pyydetään hintaliitteessä asetetulla määrällä.

Compassin kysymys:

Liitteessä 9 A Ateriapalvelut_Kohdeluettelo sairaaloiden päivittäiset lounas- sekä päivällisten ateriamäärät eivät täsmää, jos näitä vertaa liitteeseen 12 A Kohdeluettelo, joka huomioi päivittäisissä määrissä myös ne määrät, jotka vedetty yli. Nämä olisi hyvä selkeyttää sekä korjata, jotta kohdeluettelon määrät täsmäivät hintaliitteen määrien kanssa.

Vastaus:

Tilaja korostaa, että nämä ovat arvioita asiakasmääristä ja käytetään tasapuoliseen laskennalliseen vertailuun. Palveluverkkomuutoksia tulee sopimuskaudella ja kohdeluetteloon on päivitetty tällä hetkellä tiedossa olevia muutoksia vuodelle 2025. Tämä ei kuitenkaan välttämättä tarkoita muutoksia palveluntuottajan asiakasmäärissä, vaan asiakkaat mahdollisesti siirtyvät toiseen yksikköön.

Vastuut kuvattu monessa eri liitteessä koskien kohteita, joissa palveluntuottajan henkilöstöä. Näiden kohteiden osalta selvitettiin kustannuksiin vaikuttavia tehtäviä kohteen toiminnallisesti kuvauksesta, kohderyhmän ateriapalvelujen palvelukuvauksesta, kuvausten mukana tulleesta Vastuutaulukot kohteittain ja liite 10 Vastuunjakotaulukkoa exel.

Liite 10. Vastuunjakotaulukko_exel ja toiminnalliset kuvaukset kohteista, joissa palveluntuottajan henkilöstö ovat ristiriidassa.

Voutilakeskus_toiminnallinen kuvaus: Astiahuolto tapahtuu keittiössä, lukuun ottamatta laseja, kahvikuppeja sekä nokkamukeja, jotka tiskataan yksiköissä. Kilpailutuksen myötä ateriointitiskistä huolehtii palveluntuottaja. Liite 10 Vastuunjakotaulukko, Palveluasumisen välilehti, rivi 23: Henkilökohtaiset apuvälineet, nokkamukit tms vastuu Tilajalla.

Epäselvyys KH keskussairaalan jatkokäytöstä, vastuu vuokranmaksusta palveluntarjoajalla, vaikka siellä ei olisi palvelutarvetta

Neuvottelumenettely, neuvottelu 3 (1.11.2024), Kanta-Hämeen hyvon tekemään muistioon kirjattu:

Vuokrattavat tilat ja vuokrien tarkastaminen

Liittyen Kanta-Hämeen keskussairaalan keittiöön, tarjoaja tiedustelee, että onko mitenkään mahdollista neuvotella keittiön vuokrauksesta siinä vaiheessa, mikäli sille ei enää tarvetta ole? Tilaja ei ole tietoinen siitä minkälaiset keskustelut tilapalvelut on tämän kiinteistön osalta käynyt Hämeenlinnan kaupungin kanssa. Tätä pitäisi erikseen tilapalveluilta tiedustella. Tarjoajan on haastavaa tässä vai-

heessa miettiä hinnoittelua, koska oletuksena on kuitenkin vuokravelvoitteen säilyvän koko sopimuskauden. Toki kuten tarjoaja on aiemminkin tuonut esille, niin keittiöstä on toki mahdollista valmistaa ruokaa muuallekin ja varmasti palveluntuottajan intresseissä on löytää keittiöille käyttöä, mutta se ei varmasti ihan aina hetkestä tapahdu.

Lopullisessa tarjouspyynnössä tätä asiaa ei huomioitu lainkaan. Taloudellinen vaikutus potentiaalisesti suuri, vuokra 26 335 € / kk alv 0.

XI HANKINNAN OSIEN PAINOTUKSESSA OLEVIA VIRHEITÄ

Erityisruokavalioita painoarvo suhteessa hankinnan kokoon on liian suuri verrattuna palveluasumisen painotukseen (välilehti 5. Ruokavalioiden määrät).

Tarjouspyyntöasiakirjoista ei myöskään selviä, mihin perustuu hintaliitteessä 12 A palveluasumisen painotus vain osan sopimuskauden ajalta, kun sairaaloilta painotus koko sopimuksen ajalta? Sairaala-ateriat sai suhteettoman suuren merkityksen.

Kuljetushinnat eivät antaneet mahdollisuutta löytää parasta ratkaisua, edullisempaa ratkaisua esim. Vähäisemmällä kuljetuskerroilla, koska hankintayksikkö vertailtavuuden takia käytti 156 krt/v eli 3 krt viikossa. Kokonaisedullisinta hintaa ei tällä tavoin saa, koska ei huomioida palveluntuottajan kykyä kuljettaa aterioita tehokkaammalla tavalla.

Hintaliitteessä puuttui erikseen hinnoitelluista ERV-aterioista yksi aterianosa per ateriapäivä.

Helsingissä 20. päivänä joulukuuta 2024

Kunnioitavasti

COMPASS GROUP FINLAND OY

Laati

Mika Pohjonen
asianajaja, VT, KTM, Espoo
Frontia Asianajotoimisto Oy

LIITTEET

Hankintapäätös 9.12.2024